

Άρειος Πάγος 981/1989,

Πηγή: Ποιν. Χρ. Τόμ. Μ' 1990 σελ. 290

Περίληψη: "Στοιχεία αμέλειας. - Πότε υπάρχει αιτιολογία. - Ορθή και αιτιολογημένη καταδίκη για σωματική βλάβη και παράβαση του π.δ. της 14/22 Μαρτίου 1934 "περί υγιεινής και ασφαλείας των εργατών κλπ." του αναιρεσιόντος ο οποίος, όντας υπεύθυνος εταιρείας που παρήγαγε υγρό περιέχον μεγάλης τοξικότητας χημική ουσία, επέτρεψε στους παθόντες να εργάζονται στην παρασκευή του ανωτέρω υγρού χωρίς προστατευτικά μέτρα, με αποτέλεσμα, από την εισπνοή της τοξικής αυτής ουσίας, να αισθανθούν οι παθόντες έντονες κεφαλαλγίες και ζαλάδες, από δε την πτώση του υγρού στο έδαφος και την εκτίναξή του, να πληγούν στα μάτια και το πρόσωπο. - Αναιρείται εν μέρει η προσβαλλομένη απόφαση, διότι δεν παρατίθενται σε αυτή, όπως έπρεπε, τα άρθρα 142 και 145 των ανωτέρω π.δ., διατάσσεται δε η παράθεσή τους".

Απόφαση Δικαστηρίου

Προεδρεύων ο αντιπρόεδρος: Μ. ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ

Εισηγητής ο αρεοπαγίτης: Π. ΑΣΗΜΙΑΔΗΣ

Δικηγόρος Ι. Σούφης

Επειδή κατά την έννοια των διατάξεων των άρθρων 28 και 314 του ΠΚ για τη στοιχειοθέτηση του εγκλήματος της σωματικής βλάβης από αμέλεια πρέπει να διαπιστωθεί ότι δεν καταβλήθηκε από το δράστη η προσοχή που απαιτείται κατ' αντικειμενική κρίση, την οποία κάθε μέτρια συνेतός και ευσυνειδητός άνθρωπος οφείλει να καταβάλει, κάτω από τις ίδιες πραγματικές περιστάσεις με βάση τους νομικούς κανόνες, τις συνθήκες που επικρατούν στις συναλλαγές και την κοινή κατά τη συνήθη πορεία των πραγμάτων πείρα και τη λογική και ότι αυτός με τις προσωπικές του ιδιότητες, γνώσεις και ικανότητες μπορούσε να προΐδει και αποφύγει το αξιόποιο αποτέλεσμα, το οποίο πρέπει να τελεί σε αντικειμενικό αιτιώδη σύνδεσμο με την πράξη ή παράλειψη του δράστη. Εξ άλλου κατά τις διατάξεις των άρθρων 135, 136, 138, 142, 143 και 155 του ισχύοντος και μετά το ν. 1568/1985, όπως προκύπτει από τα άρθρα 36 και 37 αυτού, π.δ. της 14/22 Μαρτίου 1934 "περί υγιεινής και ασφαλείας των εργατών των πάσης φύσεως βιομηχανικών και βιοτεχνικών εργοστασίων, εργασιών κλπ.", οι οποίες προβλέπουν και τιμωρούν την παράλειψη της λήψεως των οριζόμενων μέτρων ασφαλείας για την προστασία των εργαζομένων σε επικίνδυνες για την υγεία τους εργασίες, οι εργοδότες υποχρεούνται να μερινούν ώστε οι εργαζόμενοι σε τέτοιου είδους εργασίες, όπως είναι εκείνες στις οποίες χρησιμοποιούνται τοξικές ουσίες, καθώς και οι εκκενώσεις δοχείων που περιέχουν οξέα, να φέρουν για την προστασία τους ειδικές ενδυμασίες, προκαλύπτρες για να προφυλάσσουν ολόκληρο το πρόσωπο και γάντια. Τέλος η δικαστική απόφαση έχει την από τις διατάξεις των άρθρων 93 § 3 του Συντάγματος και 139 του ΚΠΔ απαιτούμενη ειδική και εμπειριστατωμένη αιτιολογία, η έλλειψη της οποίας ιδρύει λόγο αναιρέσεως από το άρθρο 510 § 1 στοιχ. δ' του ίδιου Κώδικα, όταν αναφέρονται σ' αυτήν τα πραγματικά περιστατικά που προκύψανε κατά τη διαδικασία στο ακροατήριο στα οποία στηρίχθηκε η κρίση του δικαστηρίου για τη συνδρομή των αντικειμενικών και υποκειμενικών στοιχείων του εγκλήματος, οι αποδείξεις που τα θεμελίωσαν και οι σκέψεις με τις οποίες υπάχθηκαν τα περιστατικά αυτά στην ουσιαστική ποινική διάταξη που εφαρμόστηκε. Στην προκειμένη περίπτωση, όπως προκύπτει από το σκεπτικό σε συνδυασμό με το διατακτικό, της προσβαλλομένης αποφάσεως το τριμελές εφετείο Πειραιώς που την εξέδωσε δέχθηκε, κατά την ανέλεγκτη περί πραγμάτων κρίση του, από τα αποδεικτικά στοιχεία τα οποία λεπτομερώς αναφέρει, ότι ο κατηγορούμενος, όντας υπεύθυνος βιοτεχνικής εταιρείας, η οποία παρήγαγε εκτός άλλων και το υγρό motor tonic, που περιείχε τη, μεγάλης τοξικότητας, χημική ουσία ανηλίνη, την 28.11.1983, κατά την παραγωγή του ανωτέρω υγρού, παρόλον ότι γνώριζε ότι η ουσία αυτή προκαλεί δηλητηριάσεις, απορροφάται από το σώμα κατά την επαφή και επιδρά στο αναπνευστικό σύστημα, από έλλειψη της προσήκουσας προσοχής, την οποία όφειλε από τις περιστάσεις και μπορούσε να καταβάλει, προξένησε σε άλλους σωματική βλάβη χωρίς να προβλέψει το αποτέλεσμα αυτό, καθόσον επέτρεψε στους Τ.Κ. και Γ.Λ., που απασχολούνταν στην παρασκευή του ανωτέρω υγρού, να εργάζονται χωρίς προστατευτικά μέτρα δηλαδή μάσκα, στολή και γάντια, με αποτέλεσμα, από τον εισπνοή της τοξικής αυτής ουσίας, να αισθανθούν έντονες κεφαλαλγίες και ζαλάδες από τη δηλητηρίαση που υπέστησαν. Την επομένη δε ημέρα, κατά τη μετάγγιση, προκειμένου να γίνει εμφιάλωση, του υγρού αυτού σε ανοικτό κάδο ξέφυγε αυτός (ο κάδος) από τα χέρια του εργάτη και, κατά την πτώση του από μικρό ύψος στο έδαφος, εκτινάχθηκαν τα υγρά και έπληξαν στα μάτια και στο πρόσωπο τους ανωτέρω εργάτες, οι οποίοι υπέστησαν τις αναφερόμενες σωματικές βλάβες, που ασφαλώς θα αποφεύγονταν αν ο κατηγορούμενος, που ήταν υπόχρεως από το επάγγελμά του, εφοδίαζε τους εργαζομένους αυτούς, προκειμένου να εξασφαλίσει την υγεία και τη σωματική ακεραιότητά τους, με τα ειδικά μέσα που προαναφέρθηκαν. Με αυτά που με πληρότητα, σαφήνεια και χωρίς αντιφάσεις δέχθηκε

το δικαστήριο και εχώρησε στην καταδίκη του κατηγορουμένου για τη σωματική βλάβη των δύο εργατών και για την παράβαση των διατάξεων του π.δ. 14/22 Μαρτίου 1934 το μεν παρέθεσε την από τις διατάξεις των άρθρων 93 § 3 του Συντάγματος και 139 του ΚΠΔ απαιτούμενη ειδική και εμπειριστατωμένη αιτιολογία υπό την έννοια που προαναφέρθηκε, το δε ορθώς ερμήνευσε και εφάρμοσε τις στην αρχή της παρούσας αναφερόμενες διατάξεις, τις οποίες ούτε ευθέως ούτε εκ πλαγίου παραβίασε, γι' αυτό και ο δεύτερος κατά το οικείο μέρος και τρίτος λόγοι της υπό κρίση αιτήσεως, με τους οποίους υποστηρίζονται τα αντίθετα, είναι αβάσιμοι και πρέπει να απορριφθούν.

Επειδή όπως προκύπτει από τα πρακτικά της δίκης κατά την οποία εκδόθηκε η προσβαλλομένη απόφαση, μετά την απαγγελία αυτής για την ενοχή του κατηγορουμένου και την επί της ποινής πρόταση του εισαγγελέα δόθηκε ο λόγος στο συνήγορο αυτού ο οποίος ζήτησε να επιβληθεί στον πελάτη του το ελάχιστο όριο της ποινής. Συνεπώς ο πρώτος από το άρθρο 510 § 1 στοιχ. α' του ΚΠΔ λόγος αναιρέσεως με τον οποίο υποστηρίζονται τα αντίθετα είναι αβάσιμος και πρέπει να απορριφθεί.

Επειδή λόγω αναιρέσεως της αποφάσεως από το άρθρο 510 § 1 στοιχ. η του ΚΠΔ αποτελεί η μη παράθεση σ' αυτήν του σχετικού άρθρου του ποινικού νόμου βάσει του οποίου εχώρησε η καταδίκη. Στην προκειμένη περίπτωση το δικαστήριο, που με την προσβαλλομένη απόφαση καταδίκασε τον αναιρεσείοντα για τις πράξεις που αναφέρονται σε προηγούμενη σκέψη, παρέθεσε μεν τις διατάξεις που προβλέπουν και τιμωρούν την πρώτη από τις πράξεις αυτές, ως προς τη δεύτερη όμως πράξη παρέθεσε τα άρθρα 138 και 155 και ως εκ περισσού τα άρθρα 135 και 136 του π.δ. της 14/22.3.1934, παρέλειψε όμως να παραθέσει και τα άρθρα 142 και 143 του ίδιου π.δ., γι' αυτό και πρέπει να αναιρεθεί κατά τούτο η προσβαλλομένη απόφαση κατά παραδοχή του τέτοια έννοια έχοντος δευτέρου λόγου αναιρέσεως κατά το οικείο μέρος αυτού και αφού δεν συντρέχει περίπτωση παραπομπής της υποθέσεως για νέα συζήτηση παρατεθούν οι διατάξεις που παραλείφθηκαν.